

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КНУТД

Іван ГРИЩЕНКО

«28» березня 2025 р.



ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

зі спеціальності В12 Культурологія та музеєзнавство
(денна, вечірня та заочна форми здобуття вищої освіти)

**освітньо-наукова програма «Культурологія»
на здобуття ступеня доктора філософії
на 2025 р.**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Вченою радою ННІККІ
від «20» лютого 2025 р.
Протокол № 8

РЕКОМЕНДОВАНО

на засіданні кафедри СМК
від «20» лютого 2025 р.
Протокол №8

Київ 2025

ВСТУП

Мета вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальністю В12 Культурологія та музеєзнавство – визначення фактичної відповідності рівня підготовки випускників ЗВО вимогам наукової підготовки за обраним фахом.

Вступ до аспірантури за спеціальністю В12 Культурологія та музеєзнавство здійснюється на засадах вступних іспитів на загальних підставах, передбачених чинним законодавством на момент проведення вступних випробувань. Для спеціальності В12 Культурологія та музеєзнавство вступні іспити в аспірантуру проводяться після завершення навчання та здобуття освітнього ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст».

Вступний іспит проводиться у комбінованій формі (письмова та усна). Складається з трьох теоретичних питань (письмова) та співбесіди. На надання письмової відповіді вступнику відводиться 2 години.

ОПИС ОСНОВНИХ РОЗДІЛІВ ТА ЇХ КОРОТКИЙ ЗМІСТ

З метою складання вступного іспиту для зарахування на навчання на здобуття ступеня доктор філософії вступник повинен підготуватися за наступними п'ятнадцятьма розділами.

РОЗДІЛ 1. Становлення і розвиток культурології як наукової та навчальної дисципліни

Становлення культурології як самостійної наукової дисципліни та її генезис. Аналіз предметного поля та основних завдань культурологічних досліджень. Визначення факторів, що вплинули на формування культурології як науки. Порівняння класичної філософії культури з постмодерністською культурологією та виявлення їхніх відмінностей та спільних рис. Аналіз парадигмальних засад, на яких ґрунтується культурологія, та її предметного поля.

Основні напрями культурологічних досліджень: еволюціонізм, неоеволюціонізм, дифузійнізм, функціоналізм, структуралізм, психологічну антропологію, ігрову концепцію культури, семіотичний підхід, методологічний аналіз, діалогічний підхід, антропологічну перспективу, культурний релятивізм та релігійну культурологію. Українська культурологічна думка.

РОЗДІЛ 2. Розуміння поняття «культура» та його сутності

Походження терміну «культура» та як він трансформувався з часом. Пояснення полісемантичності поняття «культура» і його різноманітних значень в залежності від контексту. Розвиток уявлень про культуру в історії людства та основні напрями в цьому процесі. Розгляд сутності культури та її вплив на формування та розвиток суспільства, а також збереження і передачу цінностей.

Аналіз мови культури, включаючи цінності, норми, знаки та символи, які використовуються для комунікації в суспільстві. Розгляд культури як системи цінностей, що включає як матеріальні, так і духовні аспекти життя. Визначення різних видів культури та їхніх особливостей, включаючи культуру спілкування, освіти, моралі, естетики, релігії, політики, права, науки, економіки та міжнаціональних відносин.

РОЗДІЛ 3. Культура як соціальний феномен. Людина як суб'єкт культуротворчого процесу

Розгляд культури людини у різних категоріях: фізичній, психологічній та духовній; відносно внутрішнього та зовнішнього світу; індивідуального та колективного; вродженого та здобутого; іманентного та трансцендентного. Вплив культури на характер і особистість людини, а також на її сприйняття та взаємодію з навколишнім світом. Аналіз співвідношення природи і культури, розуміння людини як частки природи і суб'єкта культуротворчого процесу. Культурно-історичні взаємовідносини, включаючи проблему гармонії та конфліктності у відносинах природи і людини. Дослідження впливу культурної еволюції на формування уявлень про світ та культурні стандарти на різних етапах розвитку суспільства. Аналіз специфіки культурної та цивілізаційної динаміки, зокрема на основі стадійності, полілінійності та культурної унікальності.

РОЗДІЛ 4. Культурний поліморфізм та багатоманітність функцій культури

Основні функції культури в суспільстві та їх вплив на різні сфери життя. Адаптивна функція культури як спосіб пристосування людини до зовнішніх умов свого існування. Аналіз культури як інструменту трансформації природи та інтегративної функції, що сприяє соціокультурній інтеграції людських спільнот. Вивчення комунікативної функції культури та її ролі у формуванні колективної пам'яті та трансляції культурних надбань. Аналіз сигніфікаційної функції культури через різноманітність знаків та знакових систем. Дослідження соціалізуючої функції культури та її впливу на формування особистості та включення її в соціальну структуру суспільства. Розгляд регулятивно-нормативної функції культури, включаючи механізми соціального контролю та насичення нормами різних культур. Вивчення ціннісно-орієнтаційної функції культури та ролі культурних цінностей у формуванні ціннісних орієнтацій особистості. Аналіз пізнавальної, світоглядної та виховної функцій культури як засобів пізнання, формування світогляду та виховання нового покоління.

РОЗДІЛ 5. Типологія культури та її сучасні виміри

Розгляд матеріальної та духовної сфер культури та їх взаємозв'язку. Аналіз різниці між світовою культурою/цивілізацією та національними культурами. Вивчення впливу глобалізації на розвиток сучасного світу

культури. Представлення теорій стадій культурного розвитку, зокрема формаційного підходу. Розгляд архаїчного, традиційного, індустріального та постіндустріального типів культури. Вивчення різниці між народною/професійною та елітарною/масовою культурою. Аналіз сучасної масової культури як «індустрії відеообразів» з традиційного та постмодерністського поглядів. Дослідження різноманітних аспектів культури: народної, етнографічної, фольклорної, етнічної, національної, масової, індустріальної, екранної та глобальної.

РОЗДІЛ 6. Еволюція методів культурологічного аналізу

Розгляд основних світових шкіл та напрямків у культурології, таких як структуралізм, функціоналізм, постмодернізм та інші. Вивчення зміни акцентів у дослідженні культури: від визначення загальних правил та закономірностей до аналізу індивідуальних особливостей культурних явищ. Аналіз впливу технологічного прогресу на розвиток культурологічних методів та зростання ролі міждисциплінарного підходу у сучасних культурологічних дослідженнях.

РОЗДІЛ 7. Концепції культури

Модернізм і постмодернізм як світоглядні моделі. Алгоритм культурних змін модернізму (лінійна модель) і постмодернізму (нелінійна модель). Традиції та новаторство у контексті модернізму та постмодернізму. Феномен плюральності в постмодерністському дискурсі. Проблема глобалізації та культурної універсалізації. Інформаційна культура. Проблема мультикультуралізму. Магістральні вектори філософської програми after-postmodernism. Інноваційна культура. Концептуальне поле масової культури епохи постмодерну.

РОЗДІЛ 8. Історія української культури

Розгляд історичного розвитку культури на території України від найдавніших часів до сучасності. Аналіз впливу різних етнічних, культурних та релігійних традицій на формування української культури. Вивчення ключових етапів культурного розвитку, включаючи періоди князівської доби, середньовіччя, козацтва, модернізації та сучасності. Аналіз важливих культурних явищ, подій, особистостей та творчих напрямків, що вплинули на формування української культурної ідентичності. Дослідження взаємозв'язку між українською культурою та іншими культурами світу та їх вплив на взаємне відображення та взаємодію. Аналіз сучасних тенденцій української культури, включаючи вплив глобалізації, технологічних змін та культурних рухів.

РОЗДІЛ 9. Первісне мистецтво в контексті культурології

Проблема походження людини та її культури. Діяльність та спілкування

як субстанції культурного розвитку. Формування системи міжлюдських відносин. Людина і природа. Періодизація первісної епохи. Культура мисливців та збирачів палеоліту та мезоліту. Розвиток знарядь праці. Типи первісного житла. Предмети побуту «Неолітична революція» та перехід до землеробства і скотарства. Демографічний вибух та неолітичні міграції. Расова диференціація людства. Виникнення мовних сімей та їх еволюція. Причини нерівномірності розвитку первісних етносів. Генеза духовної культури первісних людей. Тотальна сакралізація світу. Чуттєво-образні форми пізнання світу та самоусвідомлення. Сутність магії та її різновиди. Традиції та звичаї у первісному колективі. Ритуал і обряд. Символічний зміст елементів первісної культури. Перші проторелігійні культи. Тотемізм, фетишизм, анімізм, культи предків, природних стихій. Погребальна культура. Перші землеробські культи. Поняття міфу.

РОЗДІЛ 10. Релігія в системі культури

Релігійний тип світогляду, його значення в культурі. Феномен віри як культурної цінності. Концепції сутності релігії: філософська, соціологічна, психологічна. Структура релігії: релігійна свідомість, релігійні почуття, релігійний культ, релігійні організації. Типи релігій. Релігійна належність як критерій типологізації культур. Ранні форми релігійної свідомості. Національні та світові релігії. Християнська культура та її першооснова – «Символ Віри». Догмати мусульманства як підґрунтя культури ісламу. «Благородні істини» буддизму в культурі буддизму. Основні функції релігії. Роль релігії в процесах становлення культури та цивілізації (М. Вебер «Протестантська етика та дух капіталізм»). Релігія як галузь соціо-культурного простору. Релігія у сучасному культурному просторі.

РОЗДІЛ 11. Давньогрецька культура

Розквіт філософії в класичний період. Ейдетичне відношення до світу як феномен античної самосвідомості. Естетичні принципи античного образотворчого мистецтва. Пластичність та чуттєвий характер античного світовідношення. Античний космос в образно-чуттєвому світобаченні. Храмова архітектура Еллади. Доричний, іонійський та коринфський стилі. Особливості архітектурного канону. Антична скульптура. Розвиток музичної культури, літератури, театру. Особливості культури елліністичного світу. Синкретичний та еклектичний характер елліністичної культури. Розквіт пластичних мистецтв. Розвиток філософії, науки, літератури. Криза культури рабовласницького суспільства елліністичної Греції. Всесвітньо-історичне значення грецького періоду античної культури.

РОЗДІЛ 12. Давньоримська культура

Громадянське право. Релігія і міфологія, родові і домашні культи,

загальнодержавний культ імператора. Публічні церемонії. Різноманітність філософських учень. Неоплатонізм як синтез і підсумок античної філософії. Розвиток літератури: римська поезія, драматургія, латинська проза. Наукові знання та освіта. Образотворче мистецтво. Розвиток живопису / фреска, мозаїка, енкаустика. Розквіт портретної скульптури. Своєрідність римської архітектури. Криза античної духовної культури та виникнення і поширення християнства.

РОЗДІЛ 13. Середньовічна європейська культура

Соціальні та світоглядні основи західноєвропейської середньовічної культури. Розуміння терміну "середні віки". Специфіка соціальної структури середньовічного суспільства. Міста як центри культурного життя. Теоцентричний характер світогляду. Римська курія і культура. Розвиток освіти, науки, філософії. Особливості лицарської культури. Народна культура Середньовіччя. Середньовічний епос. Міська література. Стилистичні особливості розвитку культури : а) дороманський стиль; б) романський стиль; в) готика. Особливості культури франків. Поліхромний та «звіриний» художні стилі. Каролінгський ренесанс. Романська архітектура: місто-цитадель. Храмове зодчество, романський замок. Духовні та соціально-політичні передумови становлення готичного стилю. Пропорції готичної архітектури. Готичний храм як втілення середньовічних уявлень про світобудову.

РОЗДІЛ 14. Культура епохи Відродження

Проторенесанс. Літературно-філософська спадщина Данте Аліг'єрі. Образотворче мистецтво (творчість Чімабуе, Джотто). Раннє Відродження в Італії. Гуманістична культура як домінанта італійського Ренесансу. Платонівська Академія у Флоренції. Синтез гуманізму і неоплатонізму. Мистецтво і література (творчість Брунеллескі, Альберті, Донателло, Мазаччо, Ботічеллі, Петрарки, Бокаччо). Високе і Пізнє Відродження. Своєрідність і суперечливість розвитку культури. Творчість титанів італійського Ренесансу (Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело).

РОЗДІЛ 15. Культура, філософія та мистецтво Нового часу

Соціально-історичний контекст. Розвиток мануфактур і прискорення первісного нагромадження капіталу. Промисловий переворот. Становлення буржуазної цивілізації. Зміни в Соціальній структурі. Завершення процесу формування національних держав, абсолютні монархії. Поглиблення процесу секуляризації культури. Бурхливий розвиток природничих наук. Технічні винаходи. Філософська думка епохи. Становлення і розвиток європейського раціоналізму. Правова і політична думка. Духовний рух Просвітництва і його вплив на розвиток культури. Німецька класична філософія як вершина і синтез філософської думки Нового Часу. Сильове розмаїття розвитку художньої

культури. Особливості основних стильових напрямків розвитку мистецтва: класицизму, бароко, позастильових течій. Творчість Дж. Берніні, П. Рубенса, А. Ватто, Н. Пуссена, М. Караваджіо, Рембрандта, Веласкеса, Ж. Давіда, Ф. Гойї. Музична культура. Симфонізм. Виникнення опери і балету. Театральне мистецтво. Література: урізноманітнення жанрів і стилістики.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ІСПИТ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Людина в первісній культурі.
2. Людина і світ в античній культурі.
3. Людина і світ в середньовічній культурі.
4. Види знаків та символів.
5. Основні риси латиноамериканського культурного регіону.
6. Первісна культура. Світосприймання первісної людини.
7. Характерні риси культури народів Передньої Азії.
8. Культура Стародавньої Індії.
9. Культура Стародавнього Китаю.
10. Основні риси Давньогрецької культури.
11. Роль християнства у розвитку культури Європейського Середньовіччя.
12. Соціальні передумови формування культури епохи Відродження.
13. Роль релігії в культурі епохи Відродження.
14. Основні риси культури Відродження.
15. Вплив Реформації та Контрреформації на розвиток європейської культури.
16. Соціальні та ідейно-естетичні чинники впливу на культуру епохи Просвітництва.
17. Класицизм як мистецтво героїчної громадянськості.
18. Основні риси класицизму.
19. Стиль рококо як мистецтво «галантної доби».
20. Соціально-духовні витоки європейської індивідуалістичної культури ХІХ століття.
21. Романтизм як світовідчуття та як напрям у мистецтві.
22. Причини виникнення модерну та особливості його стилю.
23. Сентименталізм та його основні риси.
24. Особливості європейської культури ХХ століття.
25. Авангардизм та його риси.
26. Особливості культури часів Київської Русі.
27. Розвиток культури в Галичині та на Волині у ХІІ – ХІІІ століттях.
28. Козацтво як явище історії та культури.
29. Основні риси української культури ХІХ століття.
30. Основні інститути культури та їх класифікації.
31. Культурологія та педагогіка залучення індивіда в світ культури.
32. Основні стадії і провідні сфери формування культури особистості.
33. Методика формування духовної культури особистості.
34. Культуротворча спрямованість системи освіти.
35. Роль масової культури в системі формування особистості.
36. Загальнокультурний розвиток особистості в професійно-трудовай сфері.
37. Соціально-культурна діяльність театральних закладів.

38. Діяльність художньої культури і ринку художньої продукції.
39. Етапи становлення культурології як міждисциплінарної науки.
40. Основні складові структури культурологічного знання: теоретична, історична, практична культурологія.
41. Взаємодія культур у сучасному світі та її рефлексія у культурологічних дослідженнях.
42. Різноманітні методи культурологічних досліджень: загальнонаукові та специфічні підходи.
43. Концептуальні уявлення про культуру: різноманітність підходів та їх вплив на розвиток культурології.
44. Ключові функції культури та їх вплив на суспільство та індивіда.
45. Основна ідентифікація поняття «українська культура» та її розвиток у відповідності з періодами історії України.
46. Основні принципи неklasичної моделі соціально-гуманітарного знання та їх значення для культурології.
47. Структурна організація культурології: теоретична, історична та практична галузі.
48. Роль соціогуманітарної матриці у формуванні культурології як нової наукової дисципліни.
49. Діалог культур як ключова парадигма сучасності та нова форма інтернаціоналізації суспільного життя.
50. Позиція української культурології в рамках національної гуманітаристики та її внесок у розвиток наукового дискурсу.
51. Складові української національної культури та їх взаємодія між собою.
52. Важливість фольклору в українській культурі та його відображення традицій та менталітету народу.
53. Роль народної культури в сучасному світі та її взаємодія з іншими культурними проявами.
54. Тенденції в масовій культурі України та їх вплив на культурний ландшафт країни.
55. Збереження та вдосконалення аспектів національної культури для майбутніх поколінь.
56. Роль вивчення історії української культури для сучасних культурологів та її вплив на розуміння сучасних культурних процесів.
57. Регіональні особливості української культури у різних частинах країни.
58. Виклики перед українською культурою у глобалізованому світі та їх вплив на її розвиток.
59. Можливості розвитку культурної співпраці з іншими країнами для України в сучасних умовах.
60. Відображення сучасних технологічних досягнень українською культурою та їх вплив на культурний простір країни.
61. Розвиток мистецтва та літератури в українській культурі та їх вплив на світовий культурний контекст.
62. Унікальні культурні цінності та традиції України та їх збереження та розвиток у майбутньому.
63. Вплив структуралізму на розвиток культурологічного аналізу та його методологічні принципи.
64. Значення функціоналізму у встановленні взаємозв'язків між культурними явищами та соціальними процесами.
65. Роль постмодернізму в переосмисленні традиційних методів аналізу

культури та у вирішенні проблем сучасності.

66. Аналіз зміни акцентів у дослідженні культури: від універсальних правил до уваги до індивідуальних особливостей.

67. Роль технологічного прогресу у вдосконаленні методів культурологічного аналізу та збільшення ефективності досліджень.

68. Зростання значення міждисциплінарного підходу в культурологічних дослідженнях та його вплив на розвиток галузі.

69. Роль герменевтики у розумінні культурних явищ та інтерпретації їх значень.

70. Вплив соціологічних підходів на формування методології культурологічного аналізу.

71. Використання культурної антропології для розкриття особливостей культурних практик та уявлень.

72. Значення семіотики у вивченні символічних систем та культурних кодів.

73. Використання історичного методу у культурологічних дослідженнях для реконструкції культурних процесів та явищ.

74. Роль психологічного аналізу у вивченні індивідуальних та колективних аспектів культурних явищ.

75. Використання методів культурологічного аналізу у вивченні культурного розвитку різних регіонів та країн.

76. Аналіз інноваційних підходів до культурологічного дослідження та їхній вплив на методологію галузі.

77. Аналіз впливу різних етнічних груп на формування української культурної спадщини.

78. Розгляд періодів культурного розвитку України з епохи князівської доби до сучасності.

79. Вивчення релігійних та культурних традицій, які вплинули на українську культурну ідентичність.

80. Вплив ренесансних ідей на розвиток української культури у XVI–XVII століттях.

81. Роль Острозької академії у формуванні освітнього та культурного середовища.

82. Петро Могила та його внесок у культурно-просвітницьку справу.

83. Розвиток архітектури, живопису, скульптури, театрального та музичного мистецтва в Україні у XIV – першій половині XVII століть.

84. Культурне значення та вплив козацтва на українську історію та культуру.

85. Українське бароко як нова культурна парадигма й вияв мистецтва.

86. Характеристика українського бароко в літературі, театрі та музиці.

87. Особливості барокової архітектури України та її відображення в архітектурних творах того періоду.

88. Роль класицизму, романтизму та реалізму у формуванні української культури в XIX столітті.

89. Тарас Шевченко як ініціатор революційно-демократичного напрямку в українській культурі.

90. Внесок М.І. Костомарова та П.О. Куліша у розвиток фольклорно-етнографічних та джерелознавчих наук в Україні.

91. Розвиток української театральної культури у другій половині XIX століття.

92. Значення аматорського театру у другій половині XIX століття.

93. Жанрові особливості українського живопису у XIX столітті.

94. Внесок С. Гулака-Артемівського та М. Лисенка у розвиток української музичної школи в ХІХ столітті.
95. Роль Лесі Українки та Івана Франка в українському національно-культурному русі.
96. Михайло Грушевський у формуванні національно-культурного розвитку України. Політика русифікації культурного життя в Україні у ХХ столітті.
97. Державна культурна політика незалежної України.
98. Внесок українців діаспори у культурний розвиток.
99. Роль творчості сучасних українських митців у формуванні та розвитку національної культури.
100. Новітня культура України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андріяненко В.І. Історія і теорія української і зарубіжної культури: навч. посіб. / В.І. Андріяненко; Східноукраїнський національний ун-т ім. Володимира Даля. Луганськ, 2007. 176 с.
2. Бичко А.К. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Курс лекцій. Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / А.К. Бичко, Б.І. Бичко, Н.О. Бондар та ін. К.: Либідь, 1992. 390 с.
3. Видейко М. Історія цивілізації. Україна. Том 1. Від кіммерійців до Русі (Х ст. до нашої ери – ІХ ст.). Упорядник Михайло Видейко. Харків: Фоліо, 2020. 586 с.
4. Видейко М. Україна і світ. Класична давнина / Михайл Видейко. К.: КРІОН, 2014. 216 с.
5. Герчанівська П.Е. Культура в парадигмах ХХ–ХХІ ст.: монографія / П.Е. Герчанівська. Київ: НАКККіМ, 2017. 378 с.
6. Герчанівська П.Е. Культурологія: термінологічний словник / П.Е. Герчанівська. К.: Національна Академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2015. 439 с.
7. Горбачов Д. Авангард. Українські художники першої третини ХХ ст. / Дмитро Горбачов. К.: Мистецтво, 2017. 320 с.
8. Горбачов Д. Українській художній авангард: маніфести, публіцистика, бесіди, спогади, листи / Дмитро Горбачов. К.: Дух і Літера, 2021. 640 с.
9. Гриценко Т.Б. Культурологія: навч. пос. / Т.Б. Гриценко, С.П. Гриценко, А.Ю. Кондратюк. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 392 с.
10. Еко У. Історія європейської цивілізації. Близький Схід / за ред. Умберто Еко. Харків: Фоліо, 2016. 1310 с.
11. Еко У. Історія європейської цивілізації. Греція / за ред. Умберто Еко. Харків: Фоліо, 2019. 1168 с.
12. Еко У. Історія європейської цивілізації. Рим / за ред. Умберто Еко. Харків: Фоліо, 2017. 1040 с.
13. Еко У. Історія європейської цивілізації. Середньовіччя. Замки. Торгівці. Поети / за ред. Умберто Еко. Харків: Фоліо, 2018. 768 с.

14. Еко У. Історія європейської цивілізації. Середньовіччя. Собори. Лицарі. Міста / за ред. Умберто Еко. Харків: Фоліо, 2018. 672 с.
15. Історія української культури у 5 т. Т. 1: Історія культури давнього населення України. К.: Наукова думка, 2001. 1136 с.
16. Історія української культури у 5 т. Т. 2: Українська культура XIII – першої половини XVII століть. К.: Наукова думка, 2001. 848 с.
17. Історія української культури у 5 т. Т. 3: Українська культура другої половини XVII – XVIII століть. К.: Наукова думка, 2001. 1247 с.
18. Історія української культури у 5 т. Т. 4, кн. 1: Українська культура першої половини XIX ст. К.: Наукова думка, 2008. 1007 с.
19. Історія української культури у 5 т. Т. 4, кн. 2: Українська культура XIX століття К.: Наукова думка, 2005. 1293 с.
20. Історія української культури у 5 т. Т. 5, кн. 1: Українська культура XX початку XXI століть. К.: Наукова думка, 2011. 863 с.
21. Історія української культури у 5 т. Т. 5, кн. 2: Українська культура XX початку XXI століть. К.: Наукова думка, 2011. 1032 с.
22. Левчук Л. Західноєвропейська естетика XX століття / Л. Левчук. К.: Либідь, 1997. 224 с.
23. Левчук Л.Т. Історія світової культури: нав. посіб / Керівник авт. колективу Л.Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбов. літератури, 2010. 400 с.
24. Ліндсі Дж. Коротка історія культури. Від первісного суспільства до доби Відродження / Джек Ліндсі. К.: Мистецтво, 2020. 432 с.
25. Множинська Р.В. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Р.В. Множинська, Ф.М. Проданюк. К.: КНУТД, 2018. 396 с
26. Павлова О. Історія української культури. 2-е видання / Олена Павлова, Тетяна Мельничук. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 340 с.
27. Степанова О.А. Етика в історії європейської духовної культури // Навчальний посібник. Київ : ВМУРОЛ «Україна»; Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2018. 215 с.
28. Степанова О.А. Концептуальні засади становлення і розвитку національного культурного простору України : монографія. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова; Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2017. 416 с.
29. Сучасна культурологія: постмодернізм у логіці розвитку української гуманістики: колективна монографія – Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. – (128-150с.)

Інтернет-ресурси

1. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
2. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
4. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
5. Електронна бібліотека: Diasporiana.ogr.ua
6. Електронна бібліотека (вся світова класика в оригіналі): Gutenberg.org
7. Електронна бібліотека: chtyvo.org.ua

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінювання відповіді на письмові питання та усну співбесіду здійснюється за шкалою. Максимальна кількість балів за вичерпні відповіді на три письмові питання та усну співбесіду складає 200 балів.

Шкала оцінювання відповідей на питання

Шкала оцінювання відповідей на питання				Критерії оцінювання
перше питання (письмове)	друге питання (письмове)	третє питання (письмове)	співбесіда (усне)	
60	60	60	20	Правильна вичерпна відповідь на поставлене запитання, продемонстровано глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати свою відповідь, наведено приклади
48	48	48	16	В основному відповідь на поставлене питання правильна, але є несуттєві неточності
36	36	36	12	Відповідь на поставлене питання загалом наведено, але не має переконливої аргументації відповіді, характеристики певних об'єктів
24	24	24	8	Відповідь показує посереднє знання основного програмного матеріалу, містить суттєві помилки при трактуванні понятійного апарату
12	12	12	4	Відповідь на запитання неповна та містить суттєві помилки
0	0	0	0	Відповідь неправильна або відсутня

Підсумкова шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
180-200	A	відмінно
160-179	B	добре
150-159	C	
120-149	D	задовільно
100-119	E	
0-99	F	не склав